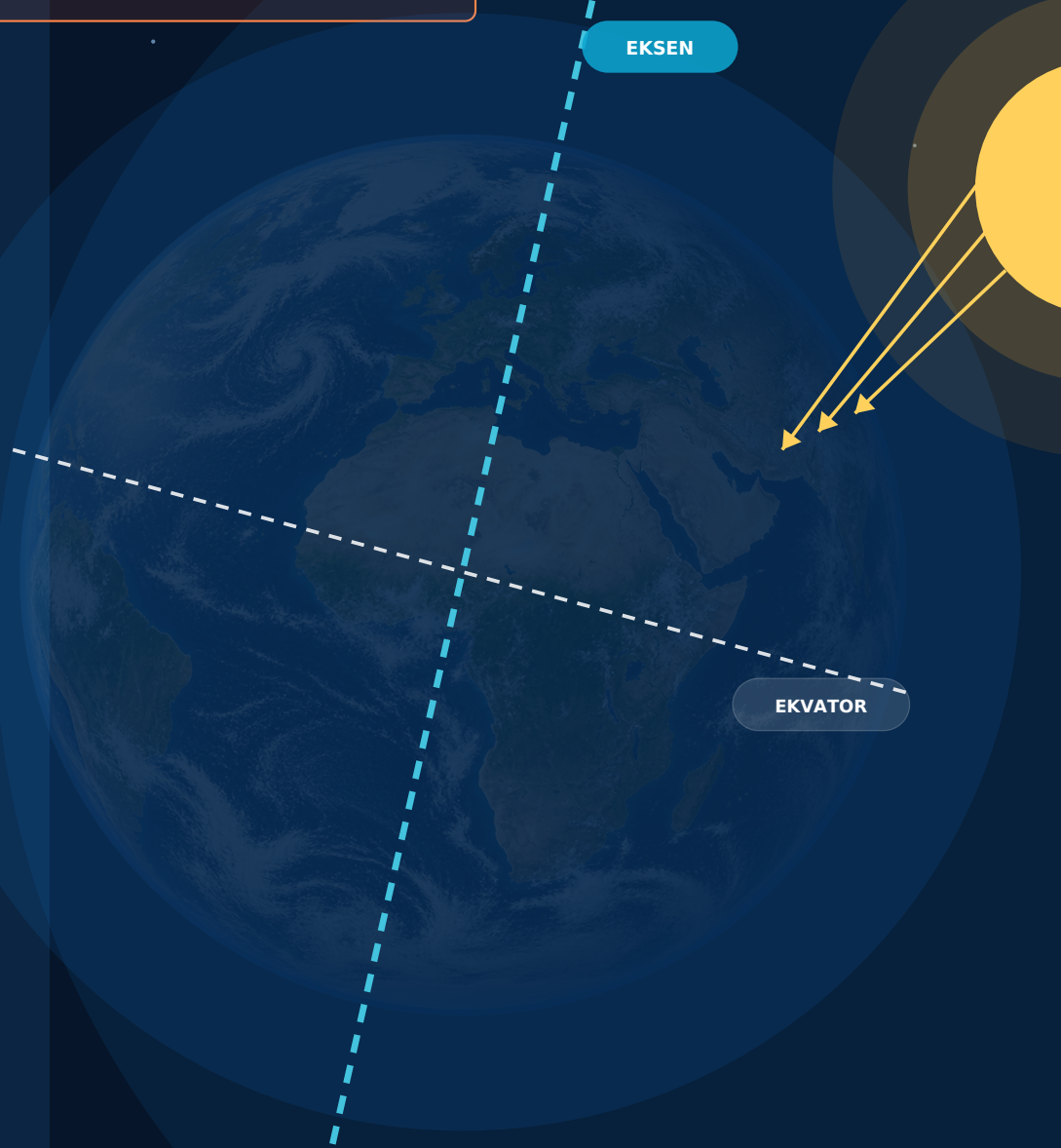

SORULARDA PÜF NOKTALAR

MEVSİMLERİN OLUŞUMU

“Gitti o soru!” demek istemiyorsan
bunlara dikkat.

DOSYADA

- 01 Dik ışınlar ve gölge boyu
- 02 Gündüz süresinden konum bulma
- 03 Aydınlanan alan: iki farklı kavram

Dik Işıklar ve Gölge Boyu

Yerel öğle vakti esas alınmıştır.

DÖNENCELER ÜZERİ

Yılda 1 kez

L ve R

DÖNENCELER ARASI

Yılda 2 kez

M, N ve P

DÖNENCELER DIŞI

Hiçbir zaman

K ve S

Kritik:

Dönenceler arasında gölge sürekli artmaz ya da sürekli azalmaz.

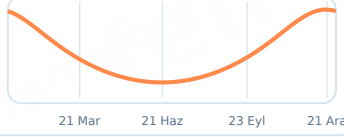
7 KONUMDA GÖLGE BOYUNUN YILLIK DEĞİŞİMİ

Kırmızı nokta: gölgenin sıfır olduğu gün

K

40° Kuzey • dışı

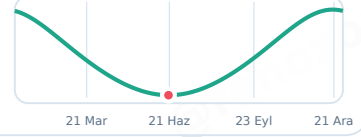
Hazirana kadar kısalır, sonra uzar.

L

Yengeç Dönencesi

21 Haziran'da 1 kez sıfır.

M

12° Kuzey • arası

2 kez sıfır; arada yeniden uzar.

N

Ekvator

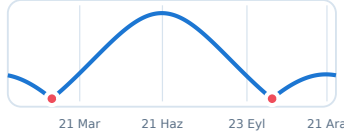
21 Mart ve 23 Eylül'de sıfır.

P

12° Güney • arası

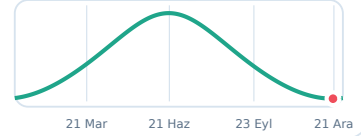
2 kez sıfır; arada yeniden uzar.

R

Oğlak Dönencesi

21 Aralık'ta 1 kez sıfır.

S

40° Güney • dışı

Aralığa kadar kısalır, sonra uzar.

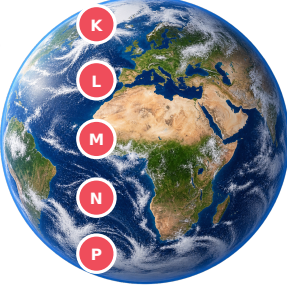
ÇELDIRİCİYİ YAKALA!

"Gölge boyu sürekli azalır." veya "sürekli artar." ifadelerini hemen doğru kabul etme. Dik ışınların konuma yaklaşıp sonra uzaklaşabileceğini kontrol et.

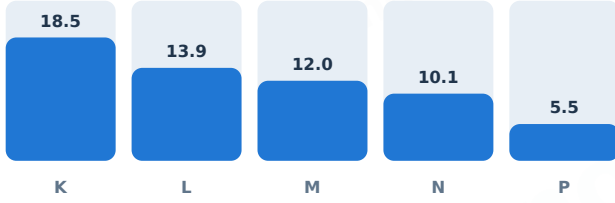
Gündüz Süresinden Konum Bulma

Önce tarih, sonra yarım küre!

21 HAZİRAN

KUZEYE DOĞRU
gündüz süresi uzar

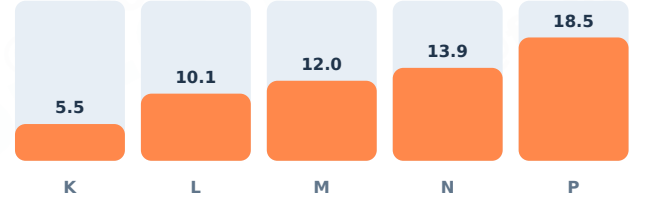
K-L-M-N-P noktalarında gündüz süresi

21 ARALIK

GÜNEYE DOĞRU
gündüz süresi uzar

K-L-M-N-P noktalarında gündüz süresi

SORUYU ÇÖZERKEN BU SIRAYI İZLE

1

TARİHİ BELİRLE

21 Haziran mı, 21 Aralık mı?

2

SÜRELERİ KIYASLA

Gündüzü gecesinden fazla olanı bul.

3

YARIM KÜREYİ BUL

Tarihe göre kuzey veya güneyi belirle.

TARİHE GÖRE YORUMLA

21 Haziran

Gündüzü uzun olan daha kuzeydedir.

21 Aralık

Gündüzü uzun olan daha güneydedir.

Önce gündüzün gecedan uzun olduğu konumun yarım küresini belirle; sonra konumları sıralandır.

EKVATOR İSTİSNASI

≈ 12 saat gündüz

Ekvator'da gece ve gündüz süreleri yıl boyunca yaklaşık eşittir.

EKİNOKS İSTİSNASI

21 Mart • 23 Eylül

Her yerde gece ve gündüz eşittir; kuzey-güney sıralaması yapılamaz.

ÇELDIRİCİYİ YAKALA!

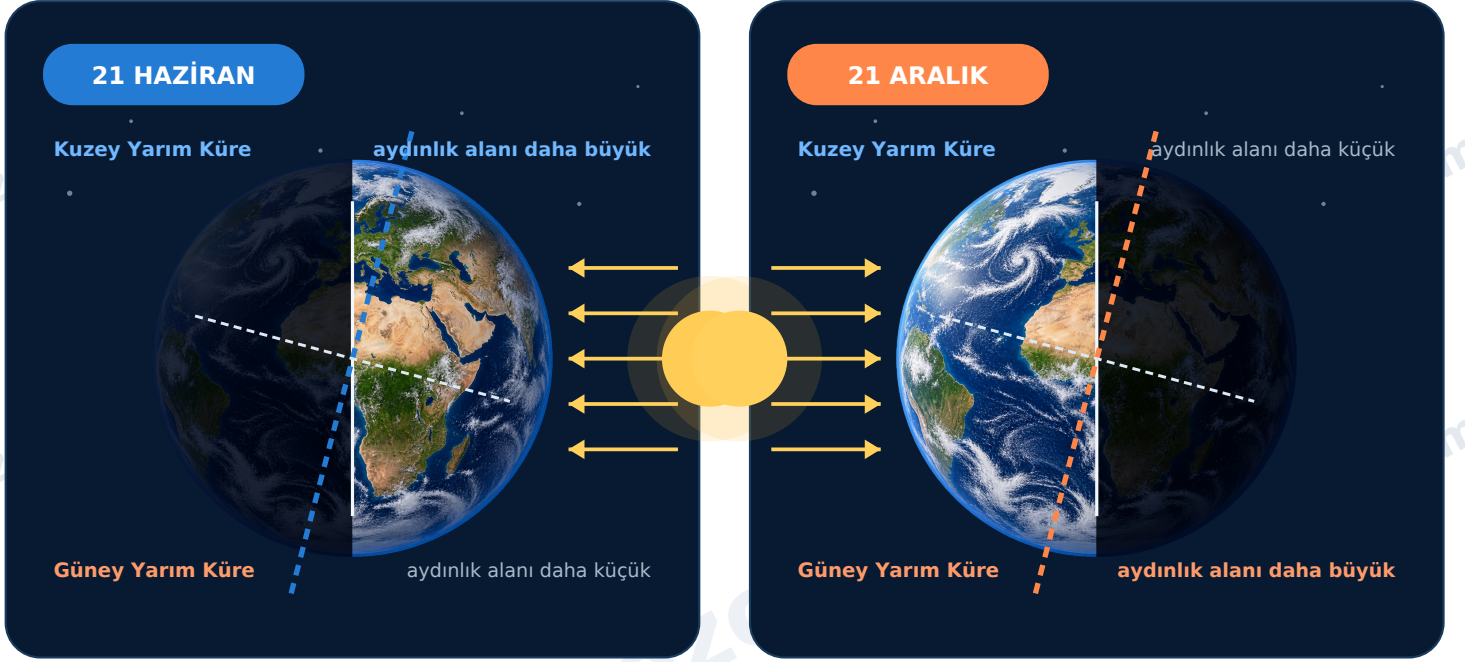
"Gündüzü daha uzun olan daha kuzeydedir." ifadesi her zaman doğru değildir! 21 Haziran'da kuzey, 21 Aralık'ta güney yönünde gündüzler uzar. Bu yüzden tarihe bakmadan konum yorumu yapma.

Aydınlanan Alan: İki Farklı Kavram

Aynı sözcük, farklı yorum!

1 YARIM KÜRELERİN AYDINLIKTA KALAN ALANI

Dünya modelindeki aydınlık ve karanlık bölümlere bakılır.

KARIŞTIRMA!

Buradaki “aydınlık alan”, bir yarım kürenin gündüz tarafında kalan bölümüdür. Işınlardan yeryüzünde yayıldığı alan değildir.

2 ÖZDEŞ IŞINLARIN AYDINLATTIĞI ALAN

Eşit miktardaki ışığın yüzeyde ne kadar alana yayıldığına bakılır.

